

Sygn. akt I A Ca 467/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 lipca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Elżbieta Fijałkowska

Sędziowie: SA Jan Futro (spr.)

SO Andrzej Adamczuk

Protokolant: st. sekr. sąd. Monika Ćwirko

po rozpoznaniu w dniu 17 lipca 2014 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa P. B.

przeciwko (...) SA V. (...) z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Zielonej Górze z dnia 27 lutego 2014 r.

sygn. akt I C 87/13

1. zmienia zaskarżony wyrok i zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 12 000 (dwanaście tysięcy) zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 21 lipca 2012 r. do dnia zapłaty a w pozostałej części oddala powództwo, a nadto zasądza od powoda na rzecz pozwanego 2 749 zł tytułem zwrotu części kosztów zastępstwa procesowego i nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Zielonej Górze) 582 zł tytułem części opłaty od pozwu, od której powód był zwolniony;
2. oddala apelację w pozostałej części;
3. zasądza od powoda na rzecz pozwanego 2 052 zł tytułem zwrotu części kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym;
4. nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Zielonej Górze) 582 zł tytułem części opłaty od apelacji, od której powód był zwolniony.

Andrzej Adamczuk Elżbieta Fijałkowska Jan Futro

I A Ca 467/14

UZASADNIENIE

Powód P. B. w pozwie wniesionym w dniu 1 marca 2013 r. skierowanym przeciwko (...) SA V. (...) z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego kwoty 97 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 21 lipca 2012 r. do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia za krzywdę, jakiej doznał w związku z wypadkiem komunikacyjnym w dniu 7 kwietnia 2012 r. Wniósł ponadto o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 27 lutego 2014 r. Sąd Okręgowy w Zielonej Górze oddalił powództwo, a orzekając o kosztach postępowania zasądził od powoda na rzecz pozwanego 3 617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Jako podstawy rozstrzygnięcia Sąd I instancji powołał następujące ustalenia.

Powód P. B. w dniu 7 kwietnia 2012 roku spożywał początkowo alkohol sam (wypił pół litra wódki i dwa piwa), następnie wraz z D. K. w miejscowości N.. Alkohol pili w samochodzie D. K.. Alkohol przyniósł P. B.. Wypili wspólnie 0,7 litra czystej wódki. Po godzinie 22.00 D. K. wraz z P. B. postanowili wspólnie jechać do Ł., aby kupić jeszcze jedną butelkę wódki. Powód akceptował pomysł wyjazdu po wódkę i był świadomy. Kierowcą samochodu był D. K., P. B. był pasażerem.

Około godziny 22.25 D. K. w B. kierując samochodem osobowym marki O. (...) o nr rej. (...) umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że kierował pojazdem w stanie nietrzeźwości mając 2,59 ‰ i nie dostosował prędkości do panujących warunków drogowych, w wyniku czego na prostym odcinku drogi nr (...) nie opanował pojazdu i zjechał na przeciwnie pobocze doprowadzając do uderzenia samochodu w przydrożne drzewo w wyniku czego pasażer pojazdu P. B. doznał urazu głowy, złamania zatoki szczękowej prawej oraz złamania kości nosa, co naruszyło prawidłowe funkcjonowanie czynności narządów ciała ww. na okres powyżej 7 dni (około 3 miesięcy). D. K. został skazany prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Żarach z dnia 19 września 2012 r. w sprawie II K 1036/12.

W wyniku tego wypadku P. B. został przewiezony do Szpitala (...) z Przychodnią SP ZOZ w Ż., gdzie po udzieleniu mu pierwszej pomocy został przyjęty na Oddział (...) Ogólnej na którym przebywał od dnia 08.04.2012 r. do 09.04.2012 r., stwierdzono u niego stan po urazie mechanicznym mnogich okolic ciała w wyniku wypadku komunikacyjnego, wstrząśnienie mózgu, złamanie przedniej ściany zatoki szczękowej prawej i złamanie kości nosa, złamanie przekrętarsze kości udowej lewej, upojenie alkoholowe – przy przyjęciu 3,2 ‰ alkoholu we krwi (godzina pobrania 00.11 - 08.04.2012 r.). Następnie został przeniesiony na Oddział (...) (przebywał od 09.04.2012 r. do dnia 16.04.2012 r.), gdzie zastosowano leczenie operacyjne – repozycja zamknięta złamania przekrętarszego kości udowej lewej i stabilizacja systemem (...).

W dniu zdarzenia samochód sprawcy wypadku drogowego ubezpieczony był w (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego.

Powód reprezentowany przez (...) Spółka Jawna z siedzibą w B. wezwał do zapłaty pozwaną (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. kwoty 250 000 złotych tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, kwoty 269,43 złotych tytułem zwrotu kosztów zakupu leków oraz kwoty 4 920 złotych tytułem zwrotu kosztów opieki.

W związku ze szkodą pozwana w dniu 23.07.2012 r. przyznała powodowi świadczenie odszkodowawcze w kwocie 2 000 złotych.

W wyniku rozpatrzenia roszczeń zgłoszonych z tytułu umowy ubezpieczenia pozwana (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W., po zapoznaniu się z aktami Sądu Rejonowego w Żarach oraz z historią choroby poszkodowanego i przyjmując przyczynienie się powoda do powstania szkody w 90 % przyznała w dniu 28.09.2012 roku powodowi i wypłaciła:

- świadczenie odszkodowawcze tytułem zadośćuczynienia w kwocie 30 000 złotych pomniejszone o przyczynienie i dotychczas przyznaną kwotę zadośćuczynienia tj. do wypłaty 1 000 złotych;

- zwrot kosztów leczenia w kwocie 269,43 złotych pomniejszone o przyczynienie, tj. do wypłaty 26,94 złotych;
- zwrot kosztów opieki w kwocie 820,00 złotych pomniejszone o przyczynienie, tj. do wypłaty 82,00 złotych.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy wskazał, że podstawę prawną roszczenia powoda stanowiły przepisy art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 392 ze zm.) oraz art. 445 § 1 k.c. Nie zachodziły jednakże przesłanki do uwzględnienia powództwa, chociażby nawet częściowo. Zdaniem Sądu Okręgowego, w okolicznościach sprawy kwota przyznanego powodowi i wypłaconego przez pozwane towarzystwo ubezpieczeniowe zadośćuczynienia jest odpowiednia do rozmiaru krzywdy, jakiej powód doznał na skutek wypadku z dnia 7 kwietnia 2012 r. oraz adekwatna do stopnia przyczynienia się przez powoda do powstania szkody w wysokości 90 %.

Jako podstawę rozstrzygnięcia o kosztach procesu - wskazując, co się na nie składa - Sąd Okręgowy powołał przepis art. 98 k.p.c.

Od wyroku tego zaskarżając go w całości apelację wniósł powód, zarzucając zaskarżonemu wyrokowi:

1. naruszenie prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c. przez oddalenie wniosków o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłych lekarzy specjalistów z zakresu chirurgii-ortopedii, neurologii, chirurgii szczękowej, laryngologii, dowodu z dokumentacji medycznej powoda, dowodów z zeznań świadka J. B. i zeznań powoda, a tym samym nieprzeprowadzenie postępowania dowodowego w zakresie krzywdy powoda, a zatem kluczowej przesłanki dla ustalenia wysokości dochodzonego roszczenia;
2. błąd w ustaleniach faktycznych przez przyjęcie, że powód wiedział i godził się, by sprawca wypadku kierował samochodem w stanie nietrzeźwości, podczas gdy stan upojenia alkoholowego powoda (3,2 ‰) uniemożliwiał mu podjęcie jakichkolwiek działań;
3. naruszenie prawa materialnego, a mianowicie art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 362 k.c. i 11 k.p.c. przez ustalenie przyczynienia się powoda do zaistniałego zdarzenia w 99%, a tym samym uchylenie odpowiedzialności sprawcy wypadku skazanego prawomocnym wyrokiem karnym za czyn z art. 177 § 1 k.k.

W konsekwencji powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu za obie instancje, ewentualnie wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Skarżący wniósł ponadto o:

1. dopuszczenie i przeprowadzenie w postępowaniu apelacyjnym dowodu z opinii biegłych z listy sądowej: lekarza medycyny o specjalności chirurgii – ortopedii, neurologii, chirurgii szczękowej, laryngologii na okoliczność, jaki uszczerbek na zdrowiu poniósł powód, na podstawie tabel trwałego uszczerbku na zdrowiu z Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej (Dz. U. z 2002 nr 234 poz. 1974), w związku z przedmiotowym wypadkiem komunikacyjnym, a także jaki jest jego stan zdrowia fizycznego jak i psychicznego po wypadku, jakie są rokowania co do stanu zdrowia powoda na przyszłość, czy wymagał powód opieki po wypadku, czy powód ma szansę na powrót do stanu zdrowia sprzed wypadku;
2. przeprowadzenie dowodu z dokumentów medycznych znajdujących się w (...) Szpitalu (...) z Przychodnią SP Z (...) w Ż., ul. (...), (...)-(…) Ż.: dokumentacji medycznej z Oddziału Chirurgicznego, dokumentacji medycznej z Oddziału (...), dokumentacji medycznej z Poradni (...) (...), dokumentacji medycznej z Poradni Neurologicznej na okoliczność leczenia powoda, postępów w leczeniu, przeprowadzonych badań i diagnostyki, rokowań na przyszłość;
3. przesłuchanie powoda w charakterze strony na okoliczność doznanej przez powoda krzywdy, bólu i cierpienia, długotrwałości leczenia i rehabilitacji, negatywnych zmian w życiu jakie zaistniały na skutek zdarzenia, wymaganej

opieki, ponoszonych kosztów leczenia, rokowań na przyszłość, odczuć powoda, a także na okoliczność upojenia alkoholowego uniemożliwiającego podjęcie jakiegokolwiek decyzji, a w szczególności podjęcie decyzji o jazdy z osobą nietrzeźwą i niezapięcie pasów bezpieczeństwa;

4. przeprowadzenie dowodu z przesłuchania świadka J. B., zam. ul. (...), (...)-(...) N. na okoliczność samego zdarzenia, jak i doznanej przez powoda szkody w związku z wypadkiem, rozmiaru bólu i cierpienia zarówno fizycznego jak i psychicznego, stanu zdrowia powoda przed zdarzeniem, jak i po zdarzeniu, czasu leczenia i rehabilitacji, wymaganej opieki i pomocy innych osób.

Pozwany wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja okazała się zasadna w części.

Przed wszystkim jednak nie było podstaw do uwzględnienia wniosków powoda o przeprowadzenie w postępowaniu apelacyjnym wskazanych przez niego dowodów.

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 27 lutego 2014 r. Sąd Okręgowy oddalił wnioski dowodowe powoda w tym zakresie. Obecny na posiedzeniu pełnomocnik powoda nie złożył zastrzeżenia do protokołu w trybie art. 162 k.p.c. dotyczącego tej decyzji procesowej. Zatem, na obecnym etapie postępowania apelujący nie może skutecznie powoływać się na niezasadne oddalenie tych wniosków i domagać się przeprowadzenia wymienionych dowodów w postępowaniu apelacyjnym.

Z powyższych względów niezasadny jest też zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. przez oddalenie przedmiotowych wniosków dowodowych.

Nie zasługuje również na uwzględnienie zarzut błędnego ustalenia, że powód wiedział i godził się na to, by sprawca wypadku kierował samochodem w stanie nietrzeźwości. Sąd dokonał tych ustaleń na podstawie zeznań świadka D. K., uznanych przez ten Sąd za wiarygodne. W swych zeznaniach świadek, który pomimo, iż nie pamiętał dokładnie przebiegu wydarzeń z dnia wypadku, to jednak jednoznacznie wskazał na okoliczność, że powód miał świadomość tego, iż jedzie samochodem z kierowcą znajdującym się pod znacznym wpływem alkoholu. Nie ma dostatecznych podstaw, by ocenę tego dowodu dokonaną przez Sąd Okręgowy zakwestionować. Zeznania ww. świadka były spontaniczne i szczerze, a ponadto znajdują potwierdzenie w wyjaśnieniach samego powoda, który w toku informacyjnego przesłuchania wskazał, „Wydaje mi się, że jechaliśmy po wódkę.... Drogę do Ł. pamiętam tylko urywkami. ...Siedziałem po stronie pasażera z przodu. (k. 146), co świadczy o tym, że powód nie był całkowicie nieświadomy tego co się z nim dzieje, tj. że jedzie razem z kierowcą znajdującym się pod znacznym wpływem alkoholu i nie sprzeciwiał się w żaden sposób dalszemu kontynuowaniu jazdy. Z wyjaśnień powoda z rozprawy z dnia 15 lipca 2013 r. wynika zresztą, że swoją częściową niepamięć uzasadnia wstrząsem mózgu a więc zdarzeniem mającym miejsce po wypadku.

Niezależnie jednak od powyższego stwierdzić trzeba, że stosunek psychiczny do podejmowanego zachowania się i jego skutków opiera się na dwóch momentach: przewidywania i woli. Oba te momenty zakładają istnienie nieupośledzonego działania funkcji psychicznych, pozwalającego na właściwe rozeznanie znaczenia i skutków swego zachowania się oraz pokierowanie swym postępowaniem. Ustawodawca jednak uznaje za celowe obciążenie obowiązkiem naprawienia szkody jej sprawcą (współsprawcą), jeżeli ponosi on odpowiedzialność za przyczynę wadliwości procesu decyzyjnego, która spotyka się z ujemną oceną społeczną. Przykładem powyższego jest przepis art. 425 § 2 k.c. zgodnie z którym nie wyłącza się odpowiedzialności odszkodowawczej sprawcy, który z własnej winy uległ zakłóceniu czynności psychicznych wskutek użycia napojów odurzających albo innych podobnych środków (a więc np. leków, narkotyków).

Wobec niezasadności zarzutów natury procesowej, ustalony przez Sąd Okręgowy stan faktyczny w sprawie stanowić musi podstawę zastosowania przepisów prawa materialnego.

Zgodnie z art. 362 k.c., jeżeli poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności, a zwłaszcza do stopnia winy obu stron. Dla przyjęcia przyczynienia niezbędne jest istnienie adekwatnego związku przyczynowego między zachowaniem poszkodowanego a szkodą stanowi wystarczającą przesłankę do uznania, że ten przyczynił się do powstania szkody, co umożliwia sądowi szczególne ukształtowanie obowiązku odszkodowawczego: odpowiednie zmniejszenie obowiązku naprawienia szkody, stosownie do okoliczności, a zwłaszcza do stopnia winy obu stron.

Zatem podstawą ograniczenia obowiązku naprawienia szkody jest przyczynienie się poszkodowanego do jej wyrządzenia. Należy podkreślić, że samo ustalenie przyczynienia się poszkodowanego nie nakłada na sąd obowiązku zmniejszenia odszkodowania, ani nie przesądza o stopniu tego zmniejszenia. Ustalenie przyczynienia jest warunkiem wstępnym, od którego w ogóle zależy możliwość rozważania zmniejszenia odszkodowania, i warunkiem koniecznym, lecz niewystarczającym, gdyż samo przyczynienie nie przesądza zmniejszenia obowiązku szkody, a ponadto - stopień przyczynienia nie jest bezpośrednim wyznacznikiem zakresu tego zmniejszenia. O tym, czy obowiązek naprawienia szkody należy zmniejszyć ze względu na przyczynienie się, a jeżeli tak - w jakim stopniu należy to uczynić, decyduje sąd w procesie sędziowskiego wymiaru odszkodowania w granicach wyznaczonych przez art. 362 k.c. Decyzja o obniżeniu odszkodowania jest uprawnieniem sądu, a rozważenie wszystkich okoliczności in casu, w wyniku oceny konkretnej i zindywidualizowanej - jest jego powinnością. Do okoliczności, o których mowa w art. 362 k.c., zaliczają się - między innymi - wina lub nieprawidłowość zachowania poszkodowanego, porównanie stopnia winy obu stron, rozmiar doznanej krzywdy i ewentualne szczególne okoliczności danego przypadku, a więc zarówno czynniki subiektywne, jak i obiektywne. Samo przyczynienie ma charakter obiektywny, a elementy subiektywne mają znaczenie dopiero na etapie "miarkowania" odszkodowania. Natomiast porównanie stopnia winy stron, jak również sytuacja, w której tylko sprawcy można winę przypisać, mają niewątpliwie istotne znaczenie przy określaniu ewentualnego "odpowiedniego" zmniejszenia obowiązku odszkodowawczego. Zasada adekwatności wyrażona w art. 361 § 1 k.c., choć wypowiedziana w odniesieniu do odpowiedzialnego za szkodę, ma zastosowanie także w stosunku do poszkodowanego. Przyczynieniem się poszkodowanego do powstania szkody w rozumieniu art. 362 k.c. jest takie jego zachowanie, które pozostaje w normalnym związku przyczynowym ze szkodą wyrządzoną przez inną osobę. Nie wystarcza zatem, aby zachowanie to było warunkiem (*conditio sine qua non*) powstania szkody. O tym, czy zachowanie poszkodowanego stanowiło współprzyczynę szkody odpowiadającą cechom normalnego związku przyczynowego, decyduje ocena konkretnych okoliczności danej sprawy, dokonana według kryteriów obiektywnych i uwzględniająca zasady doświadczenia, a w razie potrzeby także wiadomości specjalne. (wyrok SN z dnia 19 listopada 2009 r., IV CSK 241/09, LEX nr 677896, zob. też wyrok SN z dnia 29 października 2008 r., IV CSK 243/08, LEX nr 590267).

Według utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego i sądów powszechnych, osoba, która decyduje się na jazdę samochodem z kierowcą będącym w stanie po spożyciu alkoholu, przyczynia się do odniesionej szkody powstałej w wyniku wypadku komunikacyjnego, gdy stan nietrzeźwości kierowcy pozostaje w związku przyczynowym z wypadkiem. (por. wyroki Sądu Najwyższego z 2 grudnia 1985 r. IV CR 412/85, OSPiKA 1986/4, z 6 czerwca 1997 r. II CKN 213/97 OSNC 1998 nr 1 poz. 5., wyrok SA w Poznaniu z dnia 18 lutego 2010 r., I ACa 80/10, LEX nr 628217). Zasadnie też w orzecznictwie spożycie napoju alkoholowego przed jazdą z takim kierowcą kwalifikowane jest jako znaczne przyczynienie się do powstania szkody (por. wyroki SA w Łodzi z dnia 24 kwietnia 2013 r., I ACa 1418/12, LEX nr 1321973 i z dnia 25 września 2013 r., I ACa 477/13, LEX nr 1394231, wyrok SA w Warszawie z dnia 11 czerwca 2013 r., VI ACa 1601/12, LEX nr 1369419).

W rozpoznawanej sprawie nie było kwestionowane, że powód spożywał alkohol wspólnie ze sprawcą wypadku w okresie bezpośrednio poprzedzającym wspólną jazdę samochodem kierowanym przez D. K.. W okolicznościach sprawy, zważywszy dodatkowo na ustalone w postępowaniu karnym przyczyny, które doprowadziły do wypadku i szkody doznanej przez powoda, stan nietrzeźwości kierowcy w sposób nie budzący wątpliwości pozostaje w związku z wypadkiem. Nie zasługuje przy tym na uwzględnienie argumentacja, że ze względu na stan znacznego upojenia

alkoholowego powoda (według ustaleń Sądu Okręgowego przy przyjęciu powoda do szpitala stwierdzono 3,2 ‰ alkoholu we krwi) nie można przypisać mu przyczynienia się do wypadku, tj. iż będąc w tym stanie nie mógł wyrazić woli na jazdę z kierowcą będącym pod wpływem alkoholu. Sytuacja taka – o czym wyżej – nie ekskulpuje powoda. Ponadto można podnieść, że powód będący osobą dorosłą miał, a przynajmniej powinien mieć pełną świadomość grożącego mu niebezpieczeństwa wobec spożywania przez niego alkoholu w znacznej ilości w samochodzie razem z osobą posiadającą uprawnienia do kierowania tym pojazdem i ewentualności poruszania się przez nią tym pojazdem, w sytuacji utraty przez powoda na skutek upojenia alkoholowego zdolności do kierowania swoim postępowaniem, czy też nawet utraty świadomości. W okolicznościach sprawy uzasadnione jest przyjęcie, że powód winien mieć świadomość naganności tego zachowania. Należy ponadto zauważyć, że z ustaleń Sądu Okręgowego wynika, że to powód, będący już pod znacznym wpływem alkoholu (wypił pół litra wódki i dwa piwa) był inicjatorem spożywania alkoholu ze sprawcą wypadku. Tym samym brak podstaw do podważenia oceny Sądu Okręgowego, że powód przyczynił się do powstania szkody.

Oceniając ustalony przez Sąd Okręgowy stopień przyczynienia się powoda do powstania szkody, należy zauważyć, że zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury, ocena stopnia przyczynienia się poszkodowanego do powstania szkody stanowi w zasadzie uprawnienie sądu merytorycznego. Sąd odwoławczy władny jest zakwestionować tę ocenę jedynie wtedy, gdy oparta jest ona na ustaleniach oczywiście sprzecznych z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, rażąco błędnie ocenia stopień winy obu stron lub ogranicza obowiązek odszkodowawczy w taki sposób, który nie odpowiada określonemu w art. 362 k.c. wymogowi jego "odpowiedniego" zmniejszenia stosownie do wszystkich zachodzących okoliczności. W okolicznościach niniejszej sprawy zaakceptowany przez Sąd Okręgowy stopień przyczynienia się powoda do powstania szkody, ustalony przez pozwane towarzystwo ubezpieczeniowe na 90% należy jednak uznać za zbyt wysoki. Nie można przyjąć, że powód zawinił powstanie szkody w sposób większy od bezpośredniego sprawcy wypadku. Na podstawie ustaleń Sądu Okręgowego nie można bowiem przyjąć, że powód był osobą, która dominowała w dążeniu do zakupu kolejnej butelki alkoholu a kierujący pojazdem podporządkował się jedynie żądaniu powoda w tym zakresie. Z ustaleń Sądu wynika, że powód spożywał alkohol wspólnie ze sprawcą wypadku i wspólnie postanowili jechać do Ł., aby kupić jeszcze jedną butelkę wódki. W tej sytuacji zachodzą podstawy do obciążenia powoda za skutki wypadku w 50%.

Odnosząc się do wysokości przyznanego zadośćuczynienia, należy wskazać, że stosownie do art. 445 § 1 k.c., zadośćuczynienie, stanowiące formę rekompensaty pieniężnej z tytułu doznanej szkody niemajątkowej, ma być "odpowiednie" do doznanej krzywdy, którą określa się przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności sprawy, w szczególności rozmiaru cierpień fizycznych i psychicznych oraz skutków uszczerbku zdrowia na przyszłość. Zespół tych okoliczności stanowi podstawę faktyczną określenia zadośćuczynienia, zarówno przy precyzowaniu żądania przez poszkodowanego, jak i przy wyrokowaniu (por. wyrok SN z dnia 29 października 2008 r., IV CSK 243/08, LEX nr 590267). W niniejszej sprawie powód skutecznie nie podważył decyzji Sądu Okręgowego o oddaleniu jego wniosków dowodowych zmierzających do wykazania rozmiaru doznanej krzywdy. Powód nie wykazał, by rozmiar krzywdy doznanej przez niego na skutek wypadku, w szczególności cierpień fizycznych i psychicznych oraz skutki wypadku na przyszłość uzasadniały przyjęcie, że powodowi należna jest kwota zadośćuczynienia wyższa niż 30 000 zł. Ustalenie stopnia przyczynienia się powoda do powstania szkody na poziomie 50% prowadziło do obniżenia należnego poszkodowanemu zadośćuczynienia do kwoty 15 000 zł. Zasadzając na rzecz powoda ostatecznie kwotę 12 000 zł należało również uwzględnić kwotę wypłaconego już przez pozwanego zadośćuczynienia w łącznej kwocie 3 000 zł. O odsetkach za opóźnienie orzeczono na podstawie art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 k.c. od dnia następnego po wezwaniu pozwanego do zapłaty, zgodnie z żądaniem pozwu.

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. orzekł jak w punkcie 1 wyroku, orzekając o kosztach postępowania przed Sądem I instancji zgodnie z treścią przepisu 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz. U. z 2010 r. nr 90 poz. 594 ze zm.) w zw. z art. 100 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 461) i uznając, że pozwany uległ powodowi w 12 % w tym stosunku obciążył go kosztami należnymi powodowi i Skarbowi

Państwa. Obie strony poniosły w tym postępowaniu koszty w wysokości 3 617 zł (koszty zastępstwa procesowego). Skoro pozwany powinien ponieść te koszty w kwocie 868 zł a poniósł wyższe Sąd Apelacyjny zasądził na jego rzecz od powoda 2 749 zł. Koszty wyłożone przez Skarb Państwa wyniosły w tym postępowaniu 4 850 zł (opłata od pozwu). 12 % tych kosztów winien pokryć pozwany i z tych względów Sąd Apelacyjny nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Zielonej Górze) kwotę 582 zł na podstawie art. 113 ust. 1 o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

W pozostałej części na podstawie art. 385 k.p.c. Sąd Apelacyjny oddalił apelację.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono zgodnie z art. 100 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 6 oraz § 13 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 461). W postępowaniu tym pozwany wygrał sprawę w 88 %. Winien zatem pokryć 12 % kosztów. Obie strony poniosły w tym postępowaniu koszty zastępstwa procesowego w wysokości 2 700 zł. Zatem powód powinien zwrócić pozwanemu z tego tytułu 2 052 zł. Uwzględniając powyższy stosunek, w jakim powód ostatecznie utrzymał się ze swoim żądaniem, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 113 ust. 1 o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Zielonej Górze) kwotę 582 zł tytułem części opłaty od apelacji, od uiszczenia której powód był zwolniony.

Andrzej Adamczuk Elżbieta Fijałkowska Jan Futro